

Språkhjørnet

Det heter fortsatt Sydpolen

I VÅR ETAT har vi stundom bruk for å vite hvordan stedsnavn i Norges polarområder skal skrives. Det vil helst gå greit: De fleste vet at Jan Mayen skrives i to ord og Longyearbyen i ett, mange har også fått med seg at Ny-Ålesund skal ha bindestrek. Enkelte selinteresserte er endog kjent med at fangstfeltene benevnes henholdsvis Østisen og Vesterisen.

Men hva med Dronning Mauds land? Det blir feil, det heter Dronning Maud Land. Men Språkrådets direktør Sylfest Lomheim er ikke enig. Det skal hete Dronning Mauds land, mener Lomheim, idet han viser til norsk lov og rettskrivning.

Loven er i dette tilfellet *Lov nr. 11 av 18. mai 1990 Om stadnamn*. Men der står det å lese at «Lova gjeld ikkje for Svalbard, Jan Mayen og dei norske bilanda, den norske kontinentalsokkelen og Noregs økonomiske sone».

Hvis ikke loven, hva er det da som gjelder?

HISTORIEN KAN FORTELLE at da polarimperiebyggeren Adolf Hoel rundt 1920 bad om penger til en av sine forskningsferder, ble han oppmerksom på at daværende statsråd i Kirkedepartementet var ihuga nynorskmann. Hoel lovet nynorske navn overalt i de polare områder, og han fikk sine forskningsmidler. Nynorsk preger derfor de fleste av dagens navn i norsk Arktis og Antarktis.

Arven fra Hoel forvaltes av Norsk Polarinstitutt, som i sine «Retningslinjer for namngjeving av stadnamn i norske polarområde» fastslår som følger:

- 1.1. Norsk Polarinstitutt, ein ytre etat under Miljøverndepartementet, har heimelen for handsaming av stadnamn i norske polarområde:
Svalbard og Jan Mayen med nære havområde
Dronning Maud Land, Bouvetøya og Peter I Øy med nære havområde
- 1.2. Stadnamn som alt er i bruk på norske kart, skal ikkje brigdast med mindre særlige omsyn talar for det.

(Punkt 1.2. betyr altså at Sydpolen fortsatt heter Sydpolen, i fall noen skulle ha fryktet noe annet.)

MEN SPRÅKRÅDET er ikke fornøyd med at Polarinstituttet skal kunne heve seg over de regler som ellers gjelder for norsk rettskrivning. Kompetansekonflikten ble for snart et år siden brakt inn for Kulturdepartementet for nærmere avklaring. Der ligger saken fortsatt.

Ingen av de to partene synes å ha noen spesielt god sak. Språkhjørnet lover uansett å følge med og holde sine lesere orientert.

Adolf Hoel lovet nynorske navn (Riksarkivet)

OGS